

РЕШЕНИЕ

№ 8588

гр. София, 12.03.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XIX КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 21.02.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Катя Аспарухова

ЧЛЕНОВЕ: Мария Ситнилска

Мирослава Йорданова-Великова

при участието на секретаря Макрина Христова и при участието на прокурора Надя Загорова, като разгледа дело номер **5296** по описа за **2024** година докладвано от съдия Мария Ситнилска, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 208 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания /ЗАНН/.

Образувано по касационната жалба на Агенция "Пътна инфраструктура" (АПИ) против решение № 1489/27.03.2024 г., постановено по НАХД № 20231110210334/2023 г. по описа на Софийския районен съд, с което е отменен електронен фиш (ЕФ) за налагане на имуществена санкция за нарушение, установено от електронна система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 от ЗП № [ЕГН] на АПИ. Обосновават се съображения за неправилност на решението, като постановено в нарушение на материалния закон - касационно основание по чл. 348, ал. 1, т. 1 от НПК. Твърди се, че нарушението е надлежно установено, като е използван точно регламентираният в специалния закон доказателствен способ, а именно - съставяне на доклад от поддържаната от АПИ Електронната система за събиране на пътни такси (ЕССПТ), при липса на доказателства, които да оборят презумптивната доказателствена стойност на тези доклади. Излагат се съображения, че установяването на нарушенията, свързани със заплащането на предвидените в чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата (ЗП) пътни такси, се извършва в отклонение от общия ред, по специално разписани в закона правила съгласно чл. 167а, ал. 1, във връзка с чл. 179, ал. 3-3в от ЗДвП. Оспорват се като неправилни и противоречащи на ЗДвП изводите на районния

съд, че законодателят не е предвидил възможност за ангажиране на административнонаказателната отговорност по чл. 179, ал. 3б от ЗДвП с издаване на електронен фиш при условията на чл. 189ж ЗДвП. В тази връзка се изтъква, че нормата на чл. 189ж от ЗДвП следва да се тълкува систематично, като се отчитат и другите текстове на ЗДвП, в които се съдържа регламентация на начина, по който следва да бъдат установявани и санкционирани нарушенията, свързани с незаплащане на дължимите пътни такси. Посочва се, че макар и в разпоредбата на чл. 189ж, ал. 1 от ЗДвП да е направено препращане единствено към нарушенията по чл. 179, ал. 3 от ЗДвП, от своя страна правилото по чл. 189ж, ал. 7 от ЗДвП съдържа изрична регламентация за електронния фиш за нарушение по чл. 179, ал. 3-3в от ЗДвП, в какъвто смисъл е и разпоредбата на чл. 167а, ал. 3 от ЗДвП, към която препраща самият чл. 189ж от ЗДвП. Като допълнителен аргумент се сочат и нормите на чл. 187а, ал. 4 и ал. 5 от ЗДвП. Навеждат се доводи, че с приемането на нормата на чл. 189ж от ЗДвП за издаване на ЕФ за този вид нарушения законодателят не е целял само и единствено издаване на ЕФ за нарушенията на водачи на ППС, но и на собствениците на пътно превозно средство от категорията по чл. 10б, ал. 3 от Закона за пътищата. Излагат се пространни съображения относно измененията на ЗДвП (обн. ДВ бр. 105 от 2018 г.). Счита се, че не може да бъде приложено изискването за пропорционалност и чл. 9а от Директива 1999/62/ЕО, тъй като определянето на едно наказание, съобразено изцяло със изискването за съразмерност, но неефективно и невъзпиращо, противоречи както на вътрешното национално право, така и на концепцията, заложена в разпоредбата на чл. 9а от Директивата. Моли съда, да постанови съдебен акт, с който да отмени решението на Софийския районен съд и постанови ново по съществото на правния спор, с което да потвърди ЕФ. Заявява искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Ответникът по касация - „БАЛКАН СТИЙЛ ИНЖЕНЕРИНГ“ ООД, чрез упълномощен представител изразява становище за неоснователност на жалбата. Подробни съображения излага в представени по делото писмена защита. Допълва, че съгласно решение на СЕС по дело С-61/2023 г. фиксираният размер на наказанието, противоречи на принципа за пропорционалност, установен в рамките на ЕС. Претендират се сторените по делото разноси.

Представителят на Софийска градска прокуратура изразява становище за неоснователност на касационната жалба.

Административен съд София - град, XIX-ти касационен състав, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните и в рамките на касационната проверка, извършена съгласно чл. 218 АПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е ДОПУСТИМА, като подадена от легитимирано лице, в срока по чл. 211, ал.1 от АПК, приложим по силата на чл. 63, ал. 1, изр. второ от ЗАНН, срещу съдебен акт, който подлежи на касационен контрол.

Разгледана по същество касационната жалба е НЕОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:

Съобразно чл. 218 от АПК касационната инстанция дължи произнасяне само относно наведените в жалбата касационни оплаквания, като следи служебно за валидността, допустимостта и съответствието на решението с материалния закон.

Решението на Софийския районен съд е валидно и допустимо.

Предмет на производството пред Софийския районен съд е Електронен фиш за

налагане на имуществена санкция за нарушение, установено от електронната система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 от Закон за пътищата № [ЕГН] на Агенция „Пътна инфраструктура“ към Министерството на регионалното развитие и благоустройство, с който на основание чл.187а, ал. 2, т. 3 във връзка с чл. 179, ал. 3б от Закона за движение по пътищата /ЗДвП/ на дружеството е наложено административно наказание „имуществена санкция“ в размер на 2500 лева за извършено нарушение по чл. 102, ал. 2 от ЗДвП.

Въз основа на събраните по реда на НПК доказателства и доказателствени средства Софийският районен съд от фактическа страна е установил следното:

На 17.02.2021г. в 10:53 часа е извършена проверка от АПИ, завършила с констатация за установено нарушение №BB9D8A052A1637EDE05301 IF 160A988A с пътно превозно средство /ППС/ влекач „РЕНО ПРЕМИУМ“, регистрационен номер СА 6174 ХА, с технически допустима максимална маса на състава 19 000, брой оси 2, екологична категория „ЕВРО 5“, в движение с ремарке с общ брой оси 5, с обща технически допустима максимална маса на състава 44000, в [община], за движение по път А-6 км 50+427, с посока намаляващ километър, включен в обхвата на платената пътна мрежа. За посоченото ППС е извършена преценка за частично незаплатена дължимата пътна такса по чл. 10, ал. 1. т. 2 от Закона за пътищата /ЗП/, тъй като за посоченото ППС има тол декларация за преминаването, но платената категория е по-малка от измерената. Нарушението е установено е устройство № 10182, представляващо елемент от електронната система за събиране на пътни такси по чл.10, ал. 1 от Закона за пътищата, намиращо се на път А-6 км 50+427, а собственик, на когото е регистрирано ППС, е "БАЛКАН СТИИЛ ИНЖЕНЕРИНГ" ООД.

При тази хронология бил издаден Електронен фиш за налагане на имуществена санкция за нарушение, установено от електронната система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 от Закон за пътищата № [ЕГН], с който на основание чл. 187а, ал. 2, т. 3 вр. ал. 3 вр. чл. 179, ал. 3б от ЗДвП на "БАЛКАН СТИИЛ ИНЖЕНЕРИНГ" ООД била наложена имуществена санкция в размер на 2500 лв. за нарушение на чл. 102, ал. 2 от ЗДвП.

При така установената фактическа обстановка, районният съд от правна страна е приел, че неправилно е ангажирана отговорността на санкционираното лице на основание чл. 187а, ал. 2, т. 3 във връзка с чл. 179, ал. 3б от ЗДвП. Приел е, че не е налице изрична законова разпоредба, която предвижда възможността да бъде съставен електронен фиш за нарушение по чл. 179. ал. 3б от ЗДвП. Посочил е, че недопустимо е волята на законодателя да се извлича по тълкувателен път чрез разширително тълкуване на нормата на чл. 189ж. ал. 1 от ЗДвП.

Решението на Софийския районен съд е правилно.

Във въззивното производство е извършен цялостен анализ на относимите правни норми и използваната законодателна техника и като краен извод правилно е прието, че към датата на твърдяното нарушение - 17.02.2021 г., разпоредбата на чл. 189ж, ал. 1 от ЗДвП предвижда възможност за издаване на електронен фиш единствено при нарушение по чл. 179, ал. 3 ЗДвП, но не и при нарушение по чл. 179, ал. 3б от ЗДвП, която норма е сочена в случая като нарушена, поради което издаденият електронен фиш подлежи на отмяна само на това основание.

Съобразно чл. 179, ал. 3б от ЗДвП собственик на пътно превозно средство от категорията по чл. 10б, ал. 3 от Закона за пътищата, за което изцяло или частично не е

заплатена дължимата такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата, включително в резултат на невярно деклариранни данни, посочени в чл. 10б, ал. 1 от Закона за пътищата, се наказва с глоба в размер 2500 лв. Глобата се налага на вписания ползвател на пътното превозно средство, ако има такъв. Ако собственикът или вписаният ползвател е юридическо лице, се налага имуществена санкция в размер 2500 лв.

Съгласно чл. 189ж, ал. 1 от ЗДвП /в приложимата към датата на процесното нарушение редакция/ при нарушение по чл. 179, ал. 3, установено и заснето от електронната система по чл. 167а, ал. 3, може да се издава електронен фиш в отсъствието на контролен орган и на нарушител за налагане на глоба или имуществена санкция в размер, определен за съответното нарушение. Електронният фиш съдържа данни за: мястото, датата, точния час на извършване на нарушението, регистрационния номер на пътното превозно средство, собственика или вписания ползвател, описание на нарушението, нарушените разпоредби, възможността за заплащане на таксата по чл. 10, ал. 2 от Закона за пътищата, размера на глобата, срока и начините за доброволното ѝ заплащане. Образецът на електронния фиш се утвърждава от управителния съвет на Агенция "Пътна инфраструктура".

Действително чл. 189ж, ал. 1 ЗДвП, в ред. ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г., вече предвижда, че при нарушение по чл. 179, ал. 3 - 3б, установено и заснето от електронната система по чл. 167а, ал. 3, може да се издава електронен фиш в отсъствието на контролен орган и на нарушител за налагане на глоба или имуществена санкция в размер, определен за съответното нарушение, но изменението е в сила от 13.02.2024 г., което означава, че за нарушения като процесното, извършени преди тази дата, не съществува възможност за издаването на ЕФ.

В тази връзка правилен е изводът на въззивния съд, че за вмененото на касатора нарушение не е предвидена законодателна възможност за издаване на електронен фиш, поради което отговорността му е следвало да бъде ангажирана по общия ред чрез съставяне на акт за установяване на административно нарушение и издаване на наказателно постановление по реда на чл. 189е и сл. от ЗДвП.

Съгласно разпоредбата на чл. 189е, ал. 1 и ал. 2 от ЗДвП актовете за установяване на административни нарушения по чл. 179, ал. 3 - 3в се съставят от длъжностните лица на службите за контрол по чл. 165, чл. 167, ал. 3 - 3б и чл. 167а съобразно тяхната компетентност (ал. 1), като при установяване на нарушение по чл. 179, ал. 3 - 3б преди съставяне на акт за установяване на административно нарушение, контролните органи уведомяват нарушителя за възможността да заплати таксата по чл. 10, ал. 2 от Закона за пътищата. Когато актът за установяване на нарушението се съставя в отсъствие на нарушителя, възможността за заплащане на тази такса се предоставя с връчването на акта (ал. 2).

Възможност за съставяне на ЕФ е недопустимо да се извлича и от разпоредбата на чл. 167а, ал. 4 от ЗДвП, където е уредено изграждането и поддържането от АПИ на информационна система, в която се издават и съхраняват докладите по ал. 3 и електронните фишове за нарушения по чл. 179, ал. 3 - 3в. Същото важи и за разпоредбата на чл. 187а, ал. 4 от ЗДвП, съгласно която вписаният собственик, съответно ползвател, се освобождава от административнонаказателна отговорност по ал. 1 и 2 във връзка с административни нарушения по чл. 179, ал. 3 - 3б, ако в срок от 7 дни от връчването на акта за установяване на административно нарушение или ЕФ представи декларация, в която посочи данни за лицето, което е извършило

нарушението и копие от свидетелството му за управление на МПС. Нормата на чл. 187а, ал. 4 от ЗДвП не предвижда изрично издаването на ЕФ за нарушение по чл. 179, ал. 3б от ЗДП. Тя разглежда възможността за освобождаване от административнонаказателна отговорност за нарушения по чл. 179, ал. 3 - 3б, за които са издадени ЕФ или са съставени АУАН, без да се конкретизира ЕФ и АУАН за кое от нарушенията се отнасят.

Липсата на изрична законова разпоредба, предвиждаща възможност за съставяне на ЕФ за нарушение по чл. 179, ал. 3б от ЗДвП, изключва възможността за съставяне на ЕФ за този вид административни нарушения. Като е издал процесния електронен фиш, вместо да състави АУАН и последващо да издаде НП, наказващият орган е допуснал съществено процесуално нарушение, с което са накърнени императивни законови разпоредби, а същевременно са значително ограничени и правата на нарушителя да упражни ефективно правото си на защита, като възрази по смисъла на чл. 42, т. 8 и чл. 44, ал. 1 ЗАНН, представи доказателства в подкрепа на своите твърдения и евентуално - да оспори фактическите констатации на контролните органи, което е самостоятелно основание за отмяна. Предвид наличието на осъществено процесуално основание за отмяна на оспорения електронен фиш не следва да се извършва преценка за материалната му законосъобразност, вкл. за спазване принципа за пропорционалност.

Предвид изхода на делото касаторът следва да заплати на ответника направените по делото разноски за адвокатско възнаграждение. Във връзка с направеното възражение за прекомерност, на основание чл. 18, ал. 2, във връзка с чл. 7, ал. 2, т. 2 от Наредба № 1/09.07.2004 г. за възнаграждения за адвокатска работа, съдът определя в полза на ответника по касация сума в размер на 550 лв. разноски за адвокат.

Предвид изложеното и на основание чл. 221, ал. 2 АПК, Административен съд София - град, XIX-ти касационен състав,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 1489/27.03.2024 г., постановено по НАХД № 20231110210334/2023 г. по описа на Софийския районен съд.

ОСЪЖДА Агенция "Пътна инфраструктура" да заплати на „БАЛКАН СТИЙЛ ИНЖЕНЕРИНГ“ ООД, ЕИК[ЕИК] разноски по делото в размер на 550 (петстотин и петдесет) лв.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:1.

2.